

управникъ на пѣтя имъ мореплавателе-ти и обыходители-ти. Магнитна-та игла показва две явленія: отклоненіе-то и' и наклоненіе-то. Отклоненіе-то и' състои въ това, че игла-та не ся управа всякога тъкмо камъ Полюса, или съ други рѣчи, не врьви спорядъ влеченіе-то на Меридіана; обаче като ся отклонява то камъ западъ, то камъ вѣстокъ, измѣнявася въ различни мѣста, въ различни врѣмена на годинѣ-тѣ, и още въ различни часове на деня; намиратся по земно-то клѣбо мѣста, дѣто отклоненіе-то е ничто. А наклоненіе-то е пакъ таково: игла-та, като стои подъ Равноденственный оризонтална, наклонява камъ Земѣ-тѣ сѣверный си край, спорядъ колкото приближава нѣкой камъ Арктический Полюсъ, чтото подъ самый Полюсъ ще достигне полѣгата въ оризонта. Камъ пладня на Равноденственный ся наклонява антарктический край на иглѣ-тѣ; затова мореплавателе-ти, за да увардятъ на иглѣ-тѣ оризонтално-то и' положеніе, принудяватся много пѣти да залепяватъ малкы кѣсчета воскъкъ въ наспорядный и' край.

Г Л А В А III.

Опрѣдѣленіе Земны суши.

141. Равнина-та на суши-ты по Идрогическо-то клѣбо не е плоска, обаче ся вижда да има трапове и грѣбеле, и полета или поляны. Най-высокы-ты и' грѣбеле ся наричатъ планины. Планины-ты сѣ голѣми купове Земѣ высокы, които съставляватъ повече центра на еднѣ годинѣ, или на голѣмѣ земѣ, или на голѣмѣ островѣ, па имѣтъ наклоненія дѣгы и равны, или ненадвѣсены; най-голѣмы-ты отъ такывы планины сѣ въ Тибетъ верѣдъ Азіѣ, отгдѣ-то си имѣтъ най-голѣмы-ты рѣкы изворы-ты; въ Америкѣ планина при Пастъ е по-забѣлѣжителна-та.